

"SPOJENÍ POUTEM OBDIVUHODNÉ LÁSKY".

Oběžník generálního opata

Tilburg, 20. srpna 2023

Drahé sestry a bratři,

"Než cisterciácká opatství začala vzkvétat, ctihodný otec Štěpán napsal pod vlivem Ducha svatého dokument zvaný Charta lásky, který nás učí, jak mají kláštery našeho řádu fungovat, rozptýlené v různých částech světa a odlišené různými jazyky, přesto tvoří jen jednu církev, jeden Řád, jedno Tělo v Kristu (Ef 4,4), a to díky obdivuhodné lásce, která je spojuje, a úctě, s níž se k sobě navzájem chovají. Tento dekret chtěl nazvat Chartou lásky, protože odmítá klášterům ukládat břemeno jakéhokoli příspěvku, a ve všem, božském i lidském, se nechává inspirovat pouze láskou a spásou duší". (Exordium Magnum I, 29, 1-6)

Příležitostí k tomuto krátkému okružnímu dopisu je svátek svatého Bernarda. Když navštěvuji komunity, rád si udělám čas na samostatný rozhovor s lidmi ve formaci a jejich formátory. Snažím se naslouchat jejich snům, nadšení, ohni začátků, ale také obtížím a otázkám. Nedávno se mě jeden kandidát zeptal: "Jakou výhodu má pro mě a pro komunitu příslušnost k Řádu? Tato otázka, kterou bych si jako postulants nikdy nepoložil, mě poněkud překvapila. Možná jsem si tuto otázku nikdy nepoložil ani v mnišském životě. Řád a příslušnost k němu pro mě vždy byly něčím přirozeným. V každém případě to nikdy nebyl problém ani otázka.

Stále více si však uvědomuji, že to neplatí pro všechny. Někteří mohou být během svého života z Řádu rozčarováni. Možná, že struktury Řádu jednotlivcům nebo komunitám někdy dobře nenaslouchaly, nebo se necítily být slyšeny a v důsledku toho dochází k utrpení na obou stranách. Pocit příslušnosti k Řádu je pro ně skutečně problémem. Někdy se setkávám s komunitami nebo také s některými mnichy a mniškami, kterým se Řád zdá velmi vzdálený. Nemají pocit, že jsou součástí většího celku. Generální kapitulu a regionální setkání prožívají jako setkání představených. Pravidelné vizitace nejsou ani tak poutem s Řádem, jako spíše s mateřským domem, nebo Zakladatelským domem. Někdy se

dokonce najdou sestry a bratři, kteří se snaží udržet Řád a jeho struktury co nejdále od vlastní komunity. Otázka "Proč patříme k Řádu?" není až tak zvláštní.

Tato otázka se pro mě stala výzvou. Protože se dotýká i mého vlastního fungování jako generálního opata. Pokud neexistuje důvod existence Řádu, pak není potřeba ani taková postava, jako je generální opat. Vždyť on je "poutem jednoty" (Cst. 82.1). Od svého zvolení jsem zakusil, jak důležité je vyprávět lidem o životě řádových komunit při svých návštěvách. To umožňuje bratřím a sestrám vidět svou vlastní komunitu ve vztahu k ostatním komunitám s podobným způsobem života a zároveň respektovat individualitu každého člověka (Cst. 71). Otevírá se tak nejen okno do jiných komunit, ale také okno do vlastního života v komunitě. Protože i na místní úrovni zůstává pro všechny výzvou žít v lásce a respektu k rozmanitosti každého člověka.

Odpověď na tuto otázku nám může pomoci najít text Velkého exhortačního, který jsem citoval na začátku tohoto dopisu. Popisuje Řád jako "Církev, způsob života, a dokonce Tělo Kristovo". Chceme se jako cisterciáci roztroušení po celém světě spojit ve společenství komunit, abychom utvářeli evangelijní život podle řehole svatého Benedikta a na základě cisterciáckých zvyklostí. Církev rozdělenou na několik malých církví, ale tvořící jednu Církev, protože způsob života je stejný. Jedno Kristovo Tělo. V Prohlášení o cisterciáckém životě z roku 1969 se uvádí, že "jsme pocítili hluboké společenství v prožívání duchovních hodnot, které jsou nám společné." Legitimní rozmanitost drží pohromadě "pouto podivuhodné lásky".

Pevnost tohoto pouta jsme jako řád mohli v poslední době výslovně zakusit při několika příležitostech: při sbírce pro naše sestry v Panamě, při návštěvě otce Immediatého v komunitě Mokoto a při smutné smrti Dom Godefroye, opata v Acey. Tyto události možná lépe, než jakákoli teoretická odpověď ukazují, jak dobré a prospěšné je žít společně jako bratři a sestry a patřit k Řádu. Tři příležitosti, které ukazují, že nejen lidé, ale i komunita nejsou stvořeni k tomu, aby žili sami, ale vždy ve spojení s ostatními.

Na Velký pátek 2023 jsem se apeloval na velkorysost Řádových komunit, aby pomohly sestrám z komunity La Paz, které byly kvůli politickým okolnostem nuceny opustit svůj domov ve městě La Paz, opustit Nikaraguu. Přišli téměř o všechnu majetek a museli si znovu vybudovat

život jinde. Na tuto výzvu o pomoc jste reagovali s velkou láskou. Během čtyř hodin na Velký pátek dorazila na účet generálního sekretariátu potřebná částka 800 000 eur. Jak bylo uvedeno v dopise, jednalo se o minimální částku, ale sestry jistě potřebovaly více. Přispěli jste velkoryse, a nakonec obdržená částka činila 2,4 milionu eur. Za to vám patří velký dík nejen ode mne a od Rady, ale také od M. Fabiany a sester z La Paz. Napsaly pro vás všechny několik slov díky, které přikládám k tomuto dopisu.

Zde vidíte konkrétní důvod, proč patříme k Řádu. Je to tělo, skrze které jsme povoláni k tomu, abychom se navzájem podporovali nejen modlitbou a dobrým příkladem, ale také tím, že se skutečně dělíme ze své hojnosti s jinými společenstvími, která to potřebují. Bylo působivé vidět, jak chudé komunity v řádu rozdávají malé částky ze své hojnosti.

Druhým příkladem, díky němuž jsme mohli zakusit "pouto úžasné lásky", je návštěva, kterou nedávno uskutečnil Dom Damien, opat ze Scourmontu, u bratří v Mokotu (Demokratická republika Kongo) ve velmi obtížných podmínkách. Oblast, kde naši bratři žijí, je od začátku roku sužována dlouhotrvajícím konfliktem. Naši bratři převzali odpovědnost a nabídli pohostinství tisícům lidí, kteří uprchli.

Generální kapitula ze září 2022 povýšila Mokoto do stavu opatství, ale kvůli válečné situaci se toto povýšení ještě nemohlo oficiálně uskutečnit. Otec Immediat nakonec mohl bratry navštívit a povýšení proběhlo ještě v době, kdy probíhaly boje. Znamení naděje! Pro Doma Vedasteho a bratry to byla důležitá událost, která jim uprostřed těžkostí umožnila zažít spojení s Řádem prostřednictvím jejich Otce Immediáta. Byla to zkušenost, která jim ukázala, že na to nejsou sami.

Třetím konkrétním příkladem, který bych rád uvedl jako odpověď na otázku, proč patříme k Řádu, je tragická smrt Doma Godefroye, opata z Acey. Tato nečekaná smrt nás všechny hluboce zasáhla. Již v den jeho smrti přicházely ze všech stran zprávy o podpoře, a to nejen bratřím v Acey, ale také do Generálního domu. Sestry a bratři slibovali své modlitby. Tolik modliteb a nadějí toho dne!

Když se objevila smutná zpráva o jeho úmrtí, projevy soustrasti byly opět ohromující. Především si myslím, že pro bratry z Acey bylo velkou útěchou, že ve svém zármutku nejsou sami. Ráno v den pohřbu, kdy už

byli přítomni představení, jsme se s bratry sešli v kapitule. Snažil jsem se bratrům předat slovo útěchy a povzbuzení, ale nejpůsobivější bylo, že jsme se tam jako komunity Řádu, zastoupené svými představenými, prostě sešli, abychom sdíleli smutek a vzájemně se podpořili. Jaký to byl silný okamžik, který ukázal, že jako komunity máme o sebe navzájem pastorační péči (Cst. 71.2).

Zde jsou tři konkrétní příklady toho, proč patříme do Řádu. Bratři a sestry, člověk, organizace, a tedy i Řád v krizi, čelí tendenci chtít si jít vlastní cestou. Uzavíráme se před ostatními, protože v nich vidíme hrozbu, považujeme se za příliš dobré nebo příliš špatné, nebo tiše čekáme v koutě na jiné a lepší časy. Právě tehdy se jako společenství navzájem zoufale potřebujeme. Právě tehdy se ukáže, zda je pouto lásky silné, nebo jen tenký provaz. Jakým požehnáním je zakoušet, že pouto lásky v Řádu je silné a vždy nádherné! Právě tím znovu povstáváme!

Jediná odpověď na otázku: Proč patříme k Řádu? Kvůli lásce! Během vigilií v tomto týdnu jsme četli krásný text blahoslavené Madeleine Delbrêlové (1904-1964):

"Pokud tento malý kousek lidstva (tzn. ti, kdo žijí v celibátu z lásky ke Království) udělá krok k Pánu, je to proto, aby žil pouze Láskou, kterou On miluje lidstvo."

Patřit k Řádu znamená žít Láskou, kterou Bůh miluje lidstvo. Je to láska žitá v Církvi našich komunit; je to láska žitá podobným způsobem života; je to láska žitá v Těle Kristově. Kéž vás tento dopis všechny vyzve, abyste se s vděčností zamysleli nad tím, proč patříme k řádu, a připojili se ke mně a poděkovali Pánu a Panně Marii Tiché za toto pouto úžasné lásky.

F. Bernardus Peeters ocsso
Generální Opat